

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 3205/13.10.2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код 8120101 „Организация на туризма и свободното време“ от професия код 812010 „Организатор на туристическа агентска дейност“ от професионално направление код 812 „Пътувания, туризъм и свободно време“ съгласно приложението.

X

ПРОФ. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПШОО	Наименование
Професионално направление	812	Пътувания, туризъм и свободно време
Професия	812010	Организатор на туристическа агентска дейност
Специалност	8120101	Организация на туризма и свободното време

Утвърдена със Заповед № РД 09 – 3205/13.10.2021 г.

София, 2021 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **трета** степен на професионална квалификация по специалност **код: 8120101 „Организация на туризма и свободното време“**, професия **код: 812010 „Организатор на туристическа агентска дейност“**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на **трета** степен по изучаваната професия **„Организатор на туристическа агентска дейност“**, специалност **„Организация на туризма и всободното време“**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II.СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:

1. Част по теория на професията:
  - 1.1.изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
  - 1.2.критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
  - 1.3.матрица на писмен тест по всяка изпитна тема;
  - 1.4. критерии и показатели за оценяване на дипломния проект и неговата защита.
2. Част по практика на професията:
  - 2.1.указание за съдържанието на индивидуалните задания;
  - 2.2.критериите за оценяване на резултатите от обучението.
3. Система за оценяване.
4. Препоръчителна литература.
5. Приложения:
  - а. изпитен билет - част по теория на професията;
  - б. индивидуално задание по практика;
  - в. указание за разработване на писмен тест;
  - г. индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
  - д. указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект;
  - е. рамка на рецензия на дипломен проект.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

I. Изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

Изпитна тема № 1: Мястото на туроператора и турагента в системата на туризма
Възникване и развитие на туризма като отрасъл. Видове туризъм. Мястото на туроператора и турагента в системата на туризма. Функции и задачи на туроператора и турагента. Превод от/на чужд език на предложен текст. Организиране на туристическа агентска дейност.

Дидактически материали: Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Описва възникването и развитието на туризма като отрасъл	6
2. Представя и сравнява видовете туризъм	14
3. Обяснява мястото на туроператора и турагента в системата на туризма	40
4. Характеризира функциите и задачите на туроператора и турагента	22
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Организира туристическа агентска дейност	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 1/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Описва възникването и развитието на туризма като отрасъл	6	1	1		
2. Представя и сравнява видовете туризъм	14	1	1		1
3. Обяснява мястото на туроператора и турагента в системата на туризма	40	4	2	4	
4. Характеризира функциите и задачите на туроператора и турагента	22	2	1	1	1
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Организира туристическа агентска дейност	8				1
Общ брой задачи:	23	8	6	6	3
Общ брой точки:	100	16	24	36	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 2: Дейността на туроператора и турагента

Съдържание и същност на дейността на туроператора и турагента. Изисквания за регистрация на дейността на туроператора и турагента. Застраховка „Отговорност на туроператора“. Видове документи за работа на туроператора и турагента според Закона за туризма. Превод от/на чужд език на предложен текст. Създаване на софтуерна страница на турагентска фирма. Оформление и съдържание на софтуерната страница на турагентската фирма.

Дидактически материали: Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Посочва съдържанието и същността на дейността на туроператора и турагента	10
2. Обяснява изискванията за регистрация на дейността на туроператора и турагента.	20
3. Обяснява значението на застраховката „Отговорност на туроператора“	12
4. Различава видовете документи за работа на туроператора и турагента според Закона за туризма	40
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10
6. Оформление на софтуерна страница на турагентска фирма	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 2/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва съдържанието и същността на дейността на туроператора и турагента	10	3	1		
2. Обяснява изискванията за регистрация на дейността на туроператора и турагента.	20		2	2	
3. Обяснява значението на застраховката „Отговорност на туроператора“	12	2	2		
4. Различава видовете документи за работа на туроператора и турагента според Закона за туризма	40	3	2	3	1
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10		1	1	
6. Избира оформление на софтуерна страница на турагентска фирма	8				1
Общ брой задачи:	24	8	8	6	2
Общ брой точки:	100	16	32	36	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 3: Планиране и организиране на туристическо пътуване с обща цена

Характеристика, функции и задачи на туроператора. Проучване на туристическото търсене и предлагане и определяне цената на туристическото пътуване. Договори с контрагенти. Подготовка и организиране на туристическото пътуване. Превод от/на чужд език на предложен текст. Калкулиране себестойността на туристическо пътуване с обща цена.

Дидактически материали: *Пътна карта на България. Текст за превод от/на чужд език*

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Обяснява функциите и задачите на туроператора	12
2.Анализира проучването туристическото търсене и предлагане и определяне цената на туристическото пътуване	30
3. Посочва съдържанието на договорите с контрагенти	16
4. Представя технологията на подготовка и организиране на туристическото пътуване	24
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Изчислява себестойността на ТПОЦ	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 3/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Обяснява функциите и задачите на туроператора	12	2	2		
2.Анализира проучването туристическото търсене и предлагане и определяне цената на туристическото пътуване	30	4	2	1	1
3. Посочва съдържанието на договорите с контрагенти	16		1	2	
4. Представя технологията на подготовка и организиране на туристическото пътуване	24		1	2	1
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Изчислява себестойността на ТПОЦ	8				1
Общ брой задачи:	22	6	7	6	3
Общ брой точки:	100	12	28	36	24
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 4: Организация на продажбите на туристическо пътуване с обща цена

Особености на пласмента на туристическото пътуване с обща цена. Канали за реализация на продукта. Договор между туроператор и турагент, между туроператор и клиент. Работни документи - ваучер, фактура, писма, резервации, бланка за записване. Превод от/на чужд език на предложен текст. Създаване на софтуерна страница на турагентска фирма. Оформление и съдържание на софтуерната страница на турагентската фирма.

Дидактически материали: Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Посочва особеностите на пласмента на туристическото пътуване с обща цена	16
2. Описва каналите за реализация на продукта	12
3. Посочва съдържанието на договор между туроператор и турагент, между туроператор и клиент	20
4. Различава видовете документи. Посочва за какво се използват. Описва реквизитите на работните документи - ваучер, фактура, писма, резервации, бланка за записване.	34
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Избира оформление на софтуерна страница на турагентска фирма	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 4/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва особеностите на пласмента на туристическото пътуване с обща цена	16	2	3		
2. Описва каналите за реализация на продукта	12	2	2		
3. Посочва съдържанието на договор между туроператор и турагент, между туроператор и клиент	20		2	2	
4. Различава видовете документи. Посочва за какво се използват. Описва реквизитите на работните документи - ваучер, фактура, писма, резервации, бланка за записване	34	1	3	2	1
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Избира оформление на софтуерна страница на турагентска фирма	8				1
Общ брой задачи:	23	5	11	5	2
Общ брой точки:	100	10	44	30	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					

2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“

Изпитна тема № 5: Планиране и организиране на туристическо пътуване с обща цена

Характерни особености в дейността на туроператора и турагента при провеждане на туристическото пътуване с обща цена. Функции и задачи на представителя на туроператора (екскурзовод, водач) в процеса на провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена. Съдържание на отчета за провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена. Уреждане на рекламации и неустойки. Превод от/на чужд език на предложен текст. Прилагане на професионални умения – попълване на хартиен ваучер на клиент преди пътуването при зададени данни.

Дидактически материали: Ваучер. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява характерните особености в дейността на туроператора и турагента при провеждане на туристическото пътуване с обща цена	20
2. Посочва и обяснява функциите и задачите на представителя на туроператора (екскурзовод, водач) в процеса на провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена	30
3. Представя съдържанието на отчета за провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена	20
4. Обяснява правилата при уреждане на рекламации и неустойки	12
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10
6. Прилага своите професионални умения – попълва документ	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 5/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява характерните особености в дейността на туроператора и турагента при провеждане на туристическото пътуване с обща цена	20	1	3	1	
2. Посочва и обяснява функциите и задачите на представителя на туроператора (екскурзовод, водач) в процеса на провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена	30	3	3	2	
3. Представя съдържанието на отчета за провеждане на организираното туристическо пътуване с обща цена	20	1	1	1	1

4. Обяснява правилата при уреждане на рекламации и неустойки	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10		1	1	
6. Прилага своите професионални умения – попълва документ	8	1		1	
Общ брой задачи:	24	7	9	7	1
Общ брой точки:	100	14	36	42	8
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 6: Туристически продукт

Същност на туристическия продукт. Туристически пазар – търсене и предлагане. Природни и антропогенни туристически ресурси. Видове реклама и презентиране на туристическия продукт на туроператора. Превод от/на чужд език на предложен текст. Изготвяне на програма за туристическо пътуване с обща цена по даден маршрут.

Дидактически материали: Пътна карта на България. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки
1. Представя същността на туристическия продукт	12
2. Обяснява особеностите на туристическия пазар – търсенето и предлагането	20
3. Посочва и различава природните и антропогенни туристически ресурси	30
4. Посочва и диференцира видовете реклама и канали за реализация на анимационния продукт	20
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10
6. Разработва и представя програма за ОТПОЦ по даден маршрут	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 6/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Представя същността на туристическия продукт	12	1	1	1	
2. Обяснява особеностите на туристическия пазар – търсенето и предлагането	20	3	2	1	
3. Посочва и различава природните и антропогенни туристически ресурси	30	2	3	1	1
4. Посочва и диференцира видовете реклама и канали за реализация на анимационния продукт	20	2	1	2	
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10		1	1	

6. Разработва и представя програма за ОТПОЦ по даден маршрут	8				1
Общ брой задачи:	24	8	8	6	2
Общ брой точки:	100	16	32	36	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 7: Организиране на туристическо пътуване с воден транспорт

Роля и значение на водния транспорт. Техничко-икономически особености на водния транспорт. Материално-техническа база на водния транспорт. Туристически пътувания. Превод от/на чужд език на предложен текст. Туристически продукт при круизно пътуване.

Дидактически материали: Физическа карта на света, физическа карта на Европа, рекламни материали. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява ролята и значението на водния транспорт	20
2. Описва и представя технико-икономическите особености на водния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт	30
3. Посочва и описва материално-техническата база на водния транспорт	20
4. Изброява и различава видовете туристически пътувания с воден транспорт	12
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Разработва и представя туристически продукт при круизно пътуване	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 7/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява ролята и значението на водния транспорт	20	3	2	1	
2. Описва и представя технико-икономическите особености на водния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт.	30	2	3	1	1
3. Посочва и описва материално-техническата база на водния транспорт	20	3	2	1	
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с воден транспорт	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	

6. Разработва и представя туристически продукт при круизно пътуване	8				1
Общ брой задачи:	25	9	9	5	2
Общ брой точки:	100	18	36	30	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 8: Организиране на туристическо пътуване с железопътен транспорт

Роля и значение на железопътния транспорт. Техничко-икономически особености на железопътния транспорт. Материално-техническа база на железопътния транспорт. Туристически пътувания. Превод от/на чужд език на предложен текст. Туристически продукт при пътуване с железопътния транспорт.

Дидактически материали: Физическа карта на България, пътна карта на България, рекламни материали. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява ролята и значението на железопътния транспорт	20
2. Описва и представя технико-икономическите особености на железопътния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт	30
3. Посочва и описва материално-техническата база на железопътния транспорт	20
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с железопътен транспорт	12
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Разработва и представя туристически продукт при пътуване с железопътен транспорт	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 8/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява ролята и значението на железопътния транспорт	20	3	2	1	
2. Описва и представя технико-икономическите особености на железопътния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт	30	2	3	1	1

3. Посочва и описва материално-техническата база на железопътния транспорт	20	3	2	1	
4. Изброява, различава видове туристически пътувания с железопътен транспорт	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Разработва и представя туристически продукт при пътуване с железопътен транспорт	8				1
Общ брой задачи:	25	9	9	5	2
Общ брой точки:	100	18	36	30	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 9: Организиране на туристическо пътуване с автомобилен транспорт

Роля и значение на автомобилния транспорт. Техничко-икономически особености на автомобилния транспорт. Материално-техническа база на автомобилния транспорт. Туристически пътувания. Превод от/на чужд език на предложен текст. Туристически продукт при пътуване с автомобилния транспорт по даден снимков материал с посочени обекти.

Дидактически материали: 1. Снимков материал на посочени обекти (даден от училището). Физическа карта на България, пътна карта на България, рекламни материали. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява ролята и значението на автомобилния транспорт	20
2. Описва и представя технико-икономическите особености на автомобилния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт.	30
3. Посочва и описва материално-техническата база на железопътния транспорт	20
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с автомобилния транспорт	12
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Разработва и представя туристически продукт при пътуване с автомобилен транспорт	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 9/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6

1. Посочва и обяснява ролята и значението на автомобилния транспорт	20	3	2	1	
2. Описва и представя технико-икономическите особености на автомобилния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт.	30	2	3	1	1
3. Посочва и описва материално-техническата база на железопътния транспорт	20	3	2	1	
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с автомобилния транспорт	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Разработва и представя туристически продукт при пътуване с автомобилен транспорт	8				1
Общ брой задачи:	25	9	9	5	2
Общ брой точки:	100	18	36	30	16
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <p>2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</p>					

Изпитна тема № 10: Организиране на туристическо пътуване с въздушен транспорт

Роля и значение на въздушния транспорт. Технико-икономически особености на въздушния транспорт. Материално-техническа база на въздушния транспорт. Туристически пътувания. Превод от/на чужд език на предложен текст. Туристически продукт при пътуване с въздушен транспорт.

Дидактически материали: Туристически рекламни каталози, брошури. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява ролята и значението на въздушния транспорт	20
2. Описва и представя технико-икономическите особености на въздушния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт.	30
3. Посочва и описва материално-техническата база на въздушния транспорт	20
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с въздушния транспорт	12
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя и сравнява разликите на туристическия продукт при пътуване с въздушния транспорт – с еднократен чартър и чартърна верига. Избира подходящия чартърен полет.	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 10/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява ролята и значението на въздушния транспорт	20	3	2	1	
2. Описва и представя технико-икономическите особености на въздушния транспорт. Сравнява предимствата и недостатъците с други видове транспорт	30	2	3	1	1
3. Посочва и описва материално-техническата база на въздушния транспорт	20	3	2	1	
4. Изброява и различава видове туристически пътувания с въздушния транспорт	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Представя и сравнява разликите на туристическия продукт при пътуване с въздушния транспорт – с еднократен чартър и чартърна верига. Избира подходящ чартърен полет.	8				1
Общ брой задачи:	25	9	9	5	2
Общ брой точки:	100	18	36	30	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 11: Екскурзоводът и съвременният туризъм

Лицензиране на екскурзовода. Видове екскурзоводи и функции. Професията екскурзовод. Изисквания, права и задължения. Роля на екскурзовода при рекламиране на туристически продукти. Превод от/на чужд език на предложен текст. Обслужване на туристите.

Дидактически материали: Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Посочва особеностите при лицензиране дейността на екскурзовода	12
2. Изброява, обяснява и различава видовете екскурзоводи и функции	24
3. Представя изискванията, правата и задълженията на екскурзовода	22
4. Посочва ролята на екскурзовода при рекламиране на туристически продукти	24
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Посочва и сравнява особеностите при обслужване на туристите според тяхната националност	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 11/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва особеностите при лицензиране дейността на екскурзовода	12	1	1	1	
2. Изброява, обяснява и различва видовете екскурзоводи и функции	24	2	2	2	
3. Представя изискванията, правата и задълженията на екскурзовода	22	2	1	1	1
4. Посочва ролята на екскурзовода при рекламиране на туристически продукти	24	2	2	2	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Посочва и сравнява особеностите при обслужване на туристите според тяхната националност	8	1		1	
Общ брой задачи:	24	8	7	8	1
Общ брой точки:	100	16	28	48	8
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <p>2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</p> <p>4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</p> <p>6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</p> <p>8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</p>					

Изпитна тема № 12: Екскурзоводско обслужване при трансфер

Трансфер – същност, видове и значение. Технология на екскурзоводското обслужване при трансфер. Необходими документи за трансферния екскурзовод и хотелиера при посрещане на туристите (трансферен лист, наряд – програма, руминг-лист). Поведение и качества на екскурзовода при трансфер. Превод от/на чужд език на предложен текст. Обслужване на туристи - особеностите.

Дидактически материали: Рекламни материали, пътна карта на България, физическа карта на България. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява видовете трансфер, същността и значение им	20
2. Представя технологията на екскурзоводското обслужване при трансфер	20
3. Обяснява и доказва необходимостта от документите при посрещане (трансферен лист, наряд – програма, руминг-лист). Различава видовете документи	30
4. Посочва и обяснява поведението и качествата на екскурзовода при трансфер	12
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя особеностите при обслужване на видовете туристи	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 12/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява видовете трансфер, същността и значение им	20	3	2	1	
2. Представя технологията на екскурзоводското обслужване при трансфер	20		2	2	
3. Обяснява и доказва необходимостта от документите при посрещане (трансферен лист, наряд – програма, руминг-лист). Различава видовете документи	30	1	2	2	1
4. Посочва и обяснява дейностите, поведението и качествата на екскурзовода при трансфер	12	1	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложения текст	10		1	1	
6. Представя особеностите при обслужване на видовете туристите	8	1		1	
Общ брой задачи:	23	6	8	8	1
Общ брой точки:	100	12	32	48	8
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <p>2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</p>					

Изпитна тема № 13: Търговско-обслужващата дейност на туристическия агент

Туристически агент – определение и функции. Резервации на места в превозни средства, места за настаняване в средства за подслон, заведения за хранене и развлечения, за културни събития и др. – изготвяне, потвърждаване и продажба. Предлагане на допълнителни услуги – трансфер, коли под наем, изпращане на багаж и леки коли, осигуряване на билети за спектакли, спортни състезания и концерти, продажба на пътеводители, географски карти и сувенири. Оферта за туристическо пътуване. Превод от/на чужд език на предложен текст. Обслужване на клиенти в офиса на туристическата агенция.

Дидактически материали: Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „туристически агент“. Посочва и различава функциите на турагента	26
2. Обяснява особеностите на изготвяне, потвърждаване и продажбата на резервации на места в превозни средства, места за настаняване в средства за подслон, заведения за хранене и развлечения, за културни събития и др.	20

3. Обяснява особеностите при предлагане на допълнителни услуги на клиента – трансфер, коли под наем, изпращане на багаж и леки коли, осигуряване на билети за спектакли, спортни състезания и концерти, продажба на пътеводители, географски карти и сувенири	20
4. Посочва оформлението на оферта за туристическо пътуване и описва съдържанието	16
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя особеностите при обслужване на клиенти в офиса на туристическата агенция в определена ситуация	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 13/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „туристически агент“. Посочва и различава функциите на турагента	26	3	2	2	
2. Обяснява особеностите на изготвяне, потвърждаване и продажбата на резервации на места в превозни средства, места за настаняване в средства за подслон, заведения за хранене и развлечения, за културни събития и др.	20	3	2	1	
3. Обяснява особеностите при предлагане на допълнителни услуги на клиента – трансфер, коли под наем, изпращане на багаж и леки коли, осигуряване на билети за спектакли, спортни състезания и концерти, продажба на пътеводители, географски карти и сувенири	20	1	1	1	1
4. Посочва оформлението на оферта за туристическо пътуване и описва съдържанието	16	1	2	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Представя особеностите при обслужване на клиенти в офиса на туристическата агенция в определена ситуация	8	1		1	
Общ брой задачи:	25	9	8	7	1
Общ брой точки:	100	18	32	42	8
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва: 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</p>					

Изпитна тема № 14: Планиране и организиране на панорамна обиколка

Панорамна обиколка – определение, видове и характерни особености. Планиране на пешеходна обиколка на град. Изготвяне на план-програма. Организиране и провеждане на

класификация на информацията:
Ниво 0, [TLP-WHITE]

пешеходна обиколка на град. Изготвяне на тематично-методичен план – характерни особености, структура, цели и задачи. Документи и помощни материали, необходими за провеждане на обиколката и използвани от екскурзовода. Превод от/на чужд език на предложен текст. Обслужване на туристите при панорамна обиколка на град.

Дидактически материали: Рекламни материали, карта на град. Текст за превод от/на чужд език.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „панорамна обиколка“. Различава вдовите панорамна обиколка. Посочва характерните особености на панорамната обиколка.	26
2. Посочва особеностите при планиране на пешеходна панорамна обиколка на град. Представя изготвена план-програма на пешеходна обиколка на град.	20
3. Обяснява особеностите при организиране и провеждане на пешеходна обиколка на град. Посочва характерните особености, структура, цели и задачи на тематично-методичния план на обиколката.	20
4. Изброява и различава документи при работа с клиенти. Посочва съдържанието на документите и помощните материали, необходими за провеждане на обиколката и използвани от екскурзовода.	16
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя особеностите при обслужване на туристите при панорамна обиколка на град, поведението и качествата на екскурзовода в определена ситуация	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 14/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „панорамна обиколка“. Различава вдовите панорамна обиколка. Посочва характерните особености на панорамната обиколка	26	3	2	2	
2. Посочва особеностите при планиране на пешеходна панорамна обиколка на град. Представя изготвена план-програма на пешеходна обиколка на град	20	3	2	1	
3. Обяснява особеностите при организиране и провеждане на пешеходна обиколка на град. Посочва характерните особености, структура, цели и задачи на тематично-методичния план на обиколката	20	1	1	1	1
4. Изброява и различава документи при работа с клиенти. Посочва съдържанието на документите и помощните материали, необходими за провеждане на обиколката и използвани от екскурзовода	16	1	2	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	

6. Представя особеностите при обслужване на туристите при панорамна обиколка на град, поведението и качествата на екскурзовода в определена ситуация	8	1		1	
Общ брой задачи:	25	9	8	7	1
Общ брой точки:	100	18	32	42	8
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 15: Туроператорът и контрагентите

Туроператор – определение, видове, характеристика. Производствена функция на туроператора. Избор на контрагентите при планирано ТПОЦ. Договорни отношения с контрагентите. Видове договори. Превод от/на чужд език на предложен текст. Взаимоотношения на туроператора с контрагентите.

Дидактически материали: Рекламни материали – каталози, проспекти. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „туроператор“. Посочва видове туроператори и обяснява характерните особености	26
2. Посочва и обяснява производствената функция на туроператора	18
3. Описва и различава избора на контрагентите при планирано ТПОЦ	22
4. Посочва и обяснява особеностите при договорни отношения с контрагентите. Изброява видовете договори, различава ги и обяснява тяхното съдържание	16
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя особеностите на взаимоотношенията между туроператори контрагентите при работни срещи и при подписване на договори	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 15/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „туроператор“. Посочва видове туроператори и обяснява характерните особености	26	1	3	2	
2. Посочва и обяснява производствената функция на туроператора	18	2	2	1	
3. Описва и различава избора на контрагентите при планирано ТПОЦ	22	1	2	2	

4. Посочва и обяснява особеностите при договорни отношения с контрагентите. Изброява видовете договори, различава ги и обяснява тяхното съдържание	16	1	2	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Представя особеностите на взаимоотношенията между туроператора и контрагентите при работни срещи и при подписване на договори.	8				1
Общ брой задачи:	23	5	10	7	1
Общ брой точки:	100	10	40	42	8
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 16: Културно-познавателна анимация – важна част от предлагания продукт на туроператора

Анимация в туризма – определение и видове според различните критерии. Културно-познавателната анимация – характерни особености, същност, потребители. Условия за развитие на културната анимация в България. Качества, роля и значение на аниматора при провеждане на културно-познавателната анимация. Превод от/на чужд език на предложен текст. Предлагане на анимационен продукт.

Дидактически материали: Рекламни материали, пътна карта на България, физическа карта на България. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „анимация в туризма“. Посочва и различава видове туристическа анимация според различните критерии	30
2. Посочва и обяснява характерните особености и същността на културно-познавателната анимация – характерни особености. Различава потребителите на вида анимация	20
3. Посочва и представя условията за развитие на културната анимация в България	12
4. Посочва и обяснява качествата, ролята и значението на аниматора при провеждане на културно-познавателната анимация	20
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Избира, предлага и представя анимационен продукт	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 16/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „анимация в туризма“. Посочва и различава видове туристическа анимация според различните критерии	30	4	2	1	1
2. Посочва и обяснява характерните особености и същността на културно-познавателната анимация – характерни особености. Различава потребителите на вида анимация	20	3	2	1	
3. Посочва и представя условията за развитие на културната анимация в България	12	1	1	1	
4. Посочва и обяснява качествата, ролята и значението на аниматора при провеждане на културно-познавателната анимация	20	2	1	2	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Избира, предлага и представя анимационен продукт	8				1
Общ брой задачи:	25	10	7	6	2
Общ брой точки:	100	20	28	36	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва: 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

Изпитна тема № 17: Планиране и организиране на туристически пакет за специализиран туризъм - фолклорен туризъм

Специализиран туризъм – определение, същност, видове, потребители. Български обичаи и традиции, свързани със сезоните. Международни фолклорни празници в България. Изготвяне на туристически пакет за специализиран фолклорен туризъм. Превод от/на чужд език на предложен текст. Изготвяне на план-програма за специализиран фолклорен туризъм.

Дидактически материали: Рекламни материали за фолклорни празници. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Дефинира понятието „специализиран туризъм“. Посочва и различава видове специализиран туризъм според различните критерии. Различава потребителите на вида туризъм	30
2. Посочва, описва и различава българските обичаи и традиции, свързани със сезоните	20
3. Посочва и представя международни фолклорни празници в България	12

4. Представя особеностите при изготвяне на туристически пакет за специализиран фолклорен туризъм	20
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Избира, предлага и представя план-програма за специализиран фолклорен туризъм	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 17/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Дефинира понятието „специализиран туризъм“. Посочва и различава видове специализиран туризъм според различните критерии. Различава потребителите на вида туризъм	30	2	3	1	1
2. Посочва, описва и различава българските обичаи и традиции, свързани със сезоните	20	3	2	1	
3. Посочва и представя международни фолклорни празници в България	12	2	2		
4. Представя особеностите при изготвяне на туристически пакет за специализиран фолклорен туризъм	20	1	1	1	1
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Избира, предлага и представя план-програма за специализиран фолклорен туризъм	8				1
Общ брой задачи:	24	8	9	4	3
Общ брой точки:	100	16	36	24	24
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <p>2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“</p> <p>4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“</p> <p>6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“</p> <p>8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“</p>					

Изпитна тема № 18: Анимацията в съвременния туризъм

Същност на анимацията в туризма. Необходимост от анимацията в съвременния туризъм. Функции на анимацията в туризма. Тенденции в развитието на анимацията в туризма. Превод от/на чужд език на предложен текст. Предлагане на анимационен продукт.

Дидактически материали: Рекламни материали, пътна карта на България, физическа карта на България. Текст за превод от/на чужд език

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Посочва и обяснява същността на анимацията в туризма	20
2. Обяснява необходимостта от анимацията в съвременния туризъм	30
3. Посочва и представя функциите на анимацията в туризма	18
4. Разкрива тенденциите в развитието на анимацията в туризма	14
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10
6. Представя предложен анимационен продукт	8
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 18/ критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Посочва и обяснява същността на анимацията в туризма	20	3	2	1	
2. Обяснява необходимостта от анимацията в съвременния туризъм	30	2	3	1	1
3. Посочва и представя функциите на анимацията в туризма	18	2	2	1	
4. Разкрива тенденциите в развитието на анимацията в туризма	14	2	1	1	
5. Превежда от/на чужд език предложени текст	10		1	1	
6. Представя предложен анимационен продукт	8				1
Общ брой задачи:	25	9	9	5	2
Общ брой точки:	100	18	36	30	16
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“					
4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“					
6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“					
8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“					

2. Критерии и показатели за оценка на дипломния проект и неговата защита

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки за показателите	Максимален брой точки за критерия
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект		20
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	

1.3. използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати		20
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
3. Представяне на дипломния проект		20
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. умения за презентиране	5	
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект		30
4.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
4.3. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
Общ брой точки	<i>Максимален бр. точки 100</i>	<i>Максимален бр. точки 100</i>

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията могат да се дадат

допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

Примерно индивидуално практическо задание № 1:

Тема: Да се попълни ваучер. Да се обясни схемата на движение на ваучера.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- -10 рах /Иванови/ - 9 AD и 1CH в 1SGL , 4 DBL+ 1 extra b./CH/ на база 10 HB;
- пристигащи на 01.08, заминаващи на 11.08;
- в хотел „Перла” /три звезди/, КК „Златни пчънци“;
- платена екскурзия: обиколка на гр.Варна с посещение на Археологически музей;
- представете кратко резюме на чужд език.

Примерни критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>	<i>Те- жест</i>	<i>Получен брой точки</i>
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не	
1.1. Преценява професионалния и здравния риск. 1.2. Извършва самостоятелна преценка на риска на работното място. 1.3. Може да извършва първична долекарска помощ. Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2) .		да/не	
2. Ефективна организация на работното място		20	
2.1. Организира работното си място, съобразявайки се с възможностите му.	10		
2.2. Спазва стандартите за външен вид и лична хигиена	10		
3. Професионални знания и умения		50	
3.1. Попълва ваучера според установените правила.	15		
3.2. Посочва в колко броя се издава ваучерът /от кочан и по електронен път/.	10		
3.3. Знае колко екземпляра се дават на клиента.	10		
3.4. Обяснява схемата на движение на ваучера.	15		
4. Чуждоезикови знания и умения		30	

4.1. Осъществява по професионален начин вербална комуникация на чужд език.	15		
4.2. Справя се с документи на чужд език	15		
Общ брой точки:	100	100	

2. Критерии за оценяване

Критерии показателна оценка	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място 1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашава собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2) .		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалността код: 8120101 „Организация на туризма и свободното време“, професия код: 812010 „Организатор на туристическа агентска дейност“, е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100 точки;
- част по практика на професията – максимален брой 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията+ $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Борисова, Л., Александрова Е., Николова В., Гостоприемство в туристическата индустрия, част втора, МАТКОМ, 2020;
2. Воденска, М., Ушева, М., Гостоприемство в туристическата индустрия, част първа, МАТКОМ, 2019;
5. Емилова, И., Туроператорска и турагентска дейност, Нов български университет, София, 2017;
6. Закон за здравословни и безопасни условия на труд, 2001;

7. Закон за туризма, 2020;
8. Нешков, М., Казанджиева, В., Пътнически агенции и транспорт в туризма, „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2013;
9. Нешков, М., Трендафилов, К., Казанджиева, В., Екскурзоводство, „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2008;
10. Томова, Сн., Анимация в туризма, „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2010.

VII. АВТОРСКИ ЕКИП

1. Мая Маркова - ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Плевен
2. Нуртен Реджова - ПГТ „Алеко Константинов“, гр. Плевен

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Изпитен билет – част по теория на професията

..... (пълно наименование на училището/обучаващата институция)	
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА	
по професия код ..... „.....“	
специалност код ..... „.....“	
Изпитен билет №.....	
Изпитна тема:	
....	
..... (изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)	
Описание на дидактическите материали(ако е приложимо)	
Председател на изпитната комисия:	
(име, фамилия)	(подпис)
Директор/ръководител на обучаващата институция:	
(име, фамилия)	(подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)	

2. Индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“
специалност код ..... „.....“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е № . . . . .

На ученика/обучавания .....

(трите имена на ученика/обучавания)

от .....клас/курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с изборен отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

A) Примерно указание за работа

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа .... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен тъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „Организатор на туристическа агентска дейност“, специалност „Организация на туризма и свободното време“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с изборен отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди, да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност ..... астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум— равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ 0 – 8 точки	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя

б) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
  - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
  - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори;
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.

Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Посочете основната дейност на туристическите агенти:

- а) търговска
- б) организаторска
- в) производствена
- г) рекламна

макс.2 т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

- Отговор а) – 2 точки
- При посочени повече от един отговор – 0 точки
- Всички останали отговори – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Обяснете от какво са обособени основните различия между туроператора и туристическия агент

- а) в зависимост от системата на доходи
- б) според принадлежността на туристическия продукт
- в) и двете

макс.4 т.

Еталон на верния отговор: в)

Ключ за оценяване:

- Отговор в) – 4 точки
- При посочени повече от един отговор – 0 точки
- Всички останали отговори – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Свържете туристическите агенции с критериите за класификация

А. Туроператори, турагенти	1.Произход на капитала
Б. Големи, средни, малки	2. Преобладаваща основна дейност
В. Ангросисти, детайлисти, смесени	3. Обем на дейността
Г. Професионални, непрофесионални	4. Характер на търговската дейност
Д. Приемачи, изпращачи, смесени	5. Според местожителството на обслужваните клиенти
Е. Клубни, консултантски, други	6. По профил на основната дейност

макс. 6 т.

Еталон на верния отговор:

- А. – 2.
- Б. – 3.

- В. – 4.
- Г. – 1.
- Д. – 5.
- Е. – 6.

Ключ за оценяване:

- А. – 2. – 1 точка
- Б. – 3. – 1 точка
- В. – 4. – 1 точка
- Г. – 1. – 1 точка
- Д. – 5. – 1 точка
- Е. – 6. – 1 точка

Примерна тестова задача от равнище „Анализ“

Разделете видовете туризъм на четири групи и напишете критерия за определяне на групата.

Видове туризъм: хоби туризъм, селски, автомобилен, туризъм за третата възраст, калолечение, пешеходен, култов, медицински, градски, мототуризм, планински, ученически

Критерии:

- А. ....
- Б. ....
- В. ....
- Г. ....

Еталон на верния отговор:

А. Цел на пътуването и характер на рекреационно-туристическите дейности

- медицински
- калолечение
- култов

Б. Социално-демографска характеристика на туристите

- хоби туризъм
- туризъм за третата възраст
- ученически

В. Вид използвано транспортно средство

- автомобилен
- мототуризм
- пешеходен

Г. Географска среда

- селски
- градски

- планински

Ключ за оценяване:

При правилно посочена група със съответния критерий – 2 точки. Максималният брой точки за задачата е 8 точки

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

Всеки член на комисията при оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

4. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „
специалност код ..... „

На .....ученик/ученичка от .....клас
(трите имена на ученика)

Тема: .....

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....
.....
.....
.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....
(име, фамилия) (подпис)

Ръководител-консултант:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)

4. Указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект

А. Съдържание на дипломния проект:

Оформяне на дипломния проект в следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия и специалност, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведение) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част - Формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или за по-добра прегледност подредба. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Б. Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; Брой редове в стр.: 30; Брой на знаците: 60 знака в ред

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

5. Рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Специалност	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на обяснителната записка.		
Спазване на изискванията за оформление на обяснителната записка		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....

..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект - част по теория на професията.

.....20... г.

Гр./с.....

Рецензент: .....

(име и фамилия)